

VÍKEND V ČECHÁCH

in.ihned.cz/cr

FOTO: TOMÁŠ WEHLE

Šipín – poutní místo na ostrohu nad soutokem Úterského potoka a Hadovky

Nepřehlédnutelný je nově opravený barokní kostel Narození svatého Jana Křtitele podle návrhu slavného Kryštofa Dientzenhofera. Jeho 45 metrů vysoká věž se zvedá nad náměstím k nebi, zatímco oválná loď jej drží při zemi. Všimněte si hodin na věži. Jsou zde od roku 1903, posledních šest let je řídí elektronika. Nejzajímavější na kostele jsou ale bezesporu vzácné, památkově chráněné varhany z doby kolem 1720. Mají 489 píšťal, zhruba dvě třetiny kovových, zbylé jsou dřevěné. Kvůli dezolátnímu stavu varhan se v současné době místní občanské sdružení Bart snaží získat peníze na rekonstrukci.

Pohané i křesťané šplhali na Šipín

Z Úterý spěchá potok dál k jihu a na jeho březích mýjíte staré mlýny a betonové bunkry, tzv. řopíky, stavěné ve 30. letech minulého století v rámci obranné linie proti vpádu hitlerovského Německa. (Pro zajímavost, jen na tzv. stříbrské línii, která vede od Čerňovic přes Úterský potok při řece Mži, přes Úhlavu, Stod až do Přestic, jich postavili 222!) Jdete střídavě po lukách a okrajem lesa. Na dně údolí v olšovém luhu roste kakost, největší nebo ocún jesenní, ve smíšených lesích a na skalách zjihne botanikovo srdce nad růží alpskou, zimolezem či jatníkem. Tělo potoka sílí, když postupně přibírá Nezdický a posléze Dolský potok.

Přibývá příkrých břidlicových skal. Pod mostem u Starého mlýna, položeného při silnici pod Potínem, se na příkrém skalním ostrohu na pravém břehu ukrývají nepatrné zbytky hradu Falkenštejn z 15. století. Po hodině chůze se dostanete k nejkrásnějším partiím potoka, k soutoku s Hadovkou. Cestou rozpoznáte zarostlé náhony starých mlýnů a znovu na skalách i v údolí betonové pevnůstky. Můžete tudy jet i na horském kole, ovšem počí-

tejte s náročnějším terénem a častým přenášením kola. Poblíž Dudákovského mlýna, kde roste mimo jiné vzácná kapradina pérovník pštrosí, načas Úterský potok opusťte a stále po zelené vyšplhejte v objetí smrků a borovic na poutní místo Šipín. V serpentínách se přikrčuje dřevěná lesní kaple, kterou u tzv. Svaté studánky nechal roku 1892 postavit kníže Karel z Löwensteinu na počest léčivých účinků zdejší pramenité vody.

Počátky osídlení Šipína, ležícího na ostrohu nad soutokem Úterského potoka a Hadovky, sahají až do pravěku. Pohnutky, které vedly donátora k výstavbě kostela mimo rozvíjející se lidská sídliště, nám zřejmě zůstanou utajeny. Víme ale, že roku 1722 žádá farář z Dolního Jamného J. A. Vokurka praž-

FOTO: INFOCENTRUM KONSTANTINOVY LÁZNĚ

Zřícenina hradu Gutštejn nad potokem Hadovka

Informace

Pohledy, mapy a nejrůznější turistické průvodce seženete v Infocentru Konstantinovy Lázně. Od dubna do října je otevřeno každý den od 9 do 18 hodin, k dispozici je také internetová kavárna.
Lázeňská 164, tel.: 608 339 099
www.infokl.cz

ské arcibiskupství o povolení výstavby kostela sv. Barbory na Šipíně. Jeho přestavba proběhla ve druhé polovině 18. století kvůli zvyšujícímu se zájmu věřících o šipínské poutě. Dnes zde kromě kostela s přilehlým hřbitovem a půvabnou loukou stojí ještě budova bývalé fary a hájovna, využívané k rekreaci, a bývalá škola, která chátrá.

Kam míří skauti a trampové

Vrátíte-li se zpět do údolí, dojdete po červené, kopírující tok Hadovky, po dvou kilometrech k malebné zřícenině hradu Gutštejn. Teď na jaře tudy procházíte téměř sami, v létě podmanivé břehy potoka vyhledávají trampové a pod širák tu uléhají romantikové z měst. Hradu vévodí elegantní hranolová věž z konce 15. století se zaoblenými hranami. Jeho dějiny jsou ve srovnání s působivými pozůstatky celkem chudé a nezajímavé. Páni z Gutštejna náleželi do rozvětveného rodu Hrnoznatovců. Jejich předkem byl Jetřich z Krašovic, jehož vnuk Jetřich užil jako první přídomku z Gutštejna. Proto je považován za zakladatele hradu. Přízeň a vojenská pomoc poskytovaná Gutštejně králi Zikmundu Lucemburskému vyprovokovaly husitský útok proti hradu, kterého se v čele husitů zúčastnil v roce 1422 sám Jan Žižka. Hrad pak sloužil jako sídlo i jako vězení pro zajatce.

Když se vrátíte zpět na silnici pod Šipín, pokračujte po zelené kolem chalupářské osady Mydlovary až k mostu na Trpísty. Podobně jako má Plzeň svou perlu – katedrálu sv. Bartoloměje, mají i Trpísty poklad v barokním zámku, který patří k nejvýraznějším památkám západočeského baroka. Vděčí za to staviteli, plzeňskému architektovi italského původu Josefu Augustonovi. Ještě před několika lety byl pohled na zámek skličující. Rozpadající se střecha, voda ohrožovala vzácné malby ve štukových zrcadlech, krovy napadla dřevomorka, zdivo rozebrané, sochy poničené. Od války se v zámku vystřídal zemědělské učiliště i dětský domov... Před čtyřmi lety jej v konkurzu získal soukromý majitel a dnes se rekonstruuje. V Trpístech můžete seznamování s Úterským potokem zakončit. Dál už totiž nevede ani turistické značení, ani žádná cyklotrasa poblíž. Svůj život nakonec potok věnuje řece Mži, respektive přehradní nádrži Hracholusky, do níž se nedaleko obce Blahousty vlévá. ■

TOMÁŠ WEHLE
tomas.wehle@economia.cz